

Agendapunt: 5

Stand van zaken Programmamanagement

Notitie voor het Algemeen Bestuur op 7-11-2019

Organisatie

- Het **Belgisch-Nederlands GrensOverleg** vierde vorig jaar het 50-jarig bestaan.
- **Juridisch** gaat het om een Benelux Groepering voor Territoriale Samenwerking (BGTS) met als deelnemers momenteel 22 grensgemeenten in de provincies Noord-Brabant en Antwerpen: Alphen-Chaam - Baarle-Hertog, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Essen, Etten-Leur, Goirle, Hilvarenbeek, Hoogstraten, Kalmthout, Kapellen, Oud-Turnhout, Ravels, Reusel-De Mierden, Roosendaal, Rucphen, Stabroek, Tilburg, Woensdrecht, Wuustwezel, Zundert.
- De gemeenten worden in het *Algemeen Bestuur* vertegenwoordigd door de leden, zoals die door de raden, inclusief de voorzitter, zijn aangewezen. Het *Dagelijks Bestuur* bestaat statutair uit minimaal 7 en maximaal 15 AB-leden. Momenteel bestaat het dagelijks bestuur uit 4 leden.
- Mevrouw is werkzaam als *bestuurssecretaris*; vanaf januari 2018 is er een *programmamanager* (aanstelling 40 uur/maand) die de verantwoordelijkheid heeft om een relevant en aantrekkelijk programma te ontwikkelen.

Missie, visie, doelstellingen

Artikel 4.1 uit de statuten: “Het openbaar lichaam stelt zich tot doel het grensoverschrijdend overleg en de grensoverschrijdende samenwerking tussen de deelnemende gemeenten te bevorderen en de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten te behartigen.” Daarmee is de missie van BENEGO gegeven.

Uit talrijke gesprekken met leden en andere stakeholders merkten we dat de noodzaak tot het bevorderen van grensoverschrijdende samenwerking op het lokale niveau breed erkend wordt. Lastige kwesties zoals veiligheid, effectiviteit van hulpverlening, verkeer en (openbaar) vervoer, de bestrijding van georganiseerde misdaad, ondermijning van het openbaar bestuur, waterbeheersing, kwaliteit van de natuurlijke omgeving, grensoverschrijdend ondernemen en arbeiden, komen prominent op onze agenda's te staan. Als BENEGO niet al bestond, zouden we het nu moeten uitvinden.

Naar aanleiding van een extern advies, eind 2016, werden de volgende doelstellingen door het AB vastgesteld:

- a. Elkaar ontmoeten en weten te vinden;
- b. Periodieke nieuwsbrief c.q. actieve nieuwssite;
- c. Themabijeenkomsten met gevarieerde formules;
- d. Gezamenlijk relatiemanagement waar mogelijk;
- e. Elkaars kennis en ervaring benutten;
- f. Leren van andere relevante netwerken, zoals andere grensregio's;
- g. Bestuurlijke borging door bestuurders actief te betrekken bij het programma en bij evenementen;
- h. Organisatorische borging, o.m. door instellen van een ambtelijke klankbordgroep.

Strategie

We streven er de komende jaren naar om de **impact** van BENEKO te vergroten langs de volgende lijnen:

1. In de visie van het AB staat het belang voorop van elkaar met enige regelmaat te **ontmoeten**. Daarom behouden we het huidige tempo van jaarlijks twee AB-vergaderingen, gekoppeld aan een conferentie rond een urgent grensoverschrijdend thema.
2. Er voor zorgen dat de leden, ook degene die niet deelnemen aan de conferenties, er meer **rendement** uit halen. (Bijvoorbeeld door een inhoudelijk verslag of een video-opname beschikbaar te stellen op de website.)
3. BENEKO kan meer **zichtbaar** gemaakt worden door, waar mogelijk en gewenst, raadsleden en eventueel ook de pers bij activiteiten te betrekken. Daarmee kan het **draagvlak** onder BENEKO bij burgers en hun vertegenwoordigers bevorderd worden.
4. (Nog) meer optreden als 'oliermanneling': **faciliteren** bij oplossingsgericht handelen. Denk bijvoorbeeld aan de EU-subsidie verkregen voor juridische analyse van de problematiek ambulancevervoer. Inmiddels zijn we voor diezelfde problematiek ook *best practices* in een andere regio (Limburg) op het spoor.
5. Er schuilt een grote potentie in de ambtelijke **klankbordgroep**. Dit kan een motor worden voor het activiteitenbeleid van BENEKO: wat is zinvol om dit verband met elkaar op te pakken en wat niet? En indien oppakken, op welke manier liefst?
6. In toenemende mate wordt BENEKO zichtbaar in het **netwerk** van overheden en andere instanties die betrokken zijn bij grensoverschrijdende samenwerking. BENEKO wordt erkend als een potentiële partner die op lokaal niveau effectief kan informeren, verbinden en faciliteren. Dit netwerk onderhouden is op zich reeds een belangrijke doelstelling voor BENEKO.

De praktijk

- Activiteiten in 2019

- 21/1: 1ste Ambtelijk klankbordoverleg
- 14/ 2: AB-vergadering en conferentie **Waterbeheersing in tijden van klimaatverandering** bij Waterschap Brabantse Delta;
- 28/2: gesprekken met SG van de Benelux en met Nederlandse Ambassadeur in België;
- 14/3: presentatie over BENEGO en grensoverschrijdend samenwerken op een ANV-congres in Maastricht;
- Oriënterende gesprekken met provincies Noord-Brabant en Antwerpen, met Vereniging Nederlandse Gemeenten, met regioverbinder i.v.m. GROS-overleg;
- 16/5: congres in Antwerpen t.g.v. oplevering Interreg Project **GrensInformatiePunten (GIP)**;
- 17/5: AB-vergadering en conferentie met twee onderdelen: **Grensoverschrijdend politiewerk** enerzijds, anderzijds **Strategische prioriteiten van het havenbedrijf**, in het Havenhuis te Antwerpen;
- Aanvraag en honorering van de aanvraag om juridische expertise betreffende **grensoverschrijdend ambulancevervoer**, met als trekkers de gemeenten Essen en Woensdrecht;
- 23/5: Deelname aan de Vlaams-Nederlandse Handelsdag (Breda);
- 12/6: 2de Ambtelijk klankbordoverleg;
- 26/6: Start met samenwerking aan **Koerskaart GROS**, een initiatief van Baarle-Nassau. In het najaar zullen pilots plaatsvinden en worden de BENEGO-gemeenten hier nader over geïnformeerd;
- 4/9: Start **onderzoek naar de problematiek ambulancevervoer** in het kader van B-Solutions.
- 7/11: AB-vergadering en conferentie **Lokaal overheidsbeleid tegen georganiseerde misdaad: 'best practices' (met o.m. prof. C. Fijnaut)**;
- 21-22/11: deelname aan de **jaarconferentie van ITEM** in Enschede; op uitnodiging houden we namens BENEGO een referaat inzake problematiek ambulancevervoer;
- 3/12: 3de Ambtelijk **klankbordoverleg** in Roosendaal.
- 4/12: Ambtelijke workshop in Essen **ABC van de grensarbeid** (herhaling van vorig jaar);

- Overige acties

- (Kennismakings-)gesprekken gevoerd met bestuurders van diverse gemeenten;
- Ontwikkelen van een nieuwe **website** voor BENEGO;
- De beschikbaarheid van **GIP's** verder gepromoot (nog te weinig relevante instanties, w.o. sommige BENEGO-gemeenten, weten er vanaf);
- **Inventarisatie van grensknelpunten** richting GROS-overleg;
- **Ledenwerving** (Turnhout, Antwerpen, ...);
- Intensiveren contact met **provinciebesturen**.

- Doorkijk naar 2020

Vrijwel niets is in de jaaragenda reeds vastgelegd. Een aantal lopende initiatieven zal uiteraard doorgang vinden.

In het bijzonder zetten we zeker in op:

- Bestuurlijke vernieuwing en uitbreiding;
- Continuïteit ambtelijk klankbordoverleg;
- Verstevigen netwerk;
- Streven naar duurzame financiële exploitatie.

Op de verlanglijst:

- Conform de vastgestelde visie stellen we voor **twee AB-vergaderingen te koppelen aan een themaconferentie**:
 - **Voorjaar**: 'Naar grensoverschrijdende gemeenten?': rapportage uit het project Proeftuinen van de gemeenten Baarle-Hertog en Baarle-Nassau;
 - **Najaar**: In samenwerking met EURES een conferentie waar ook werkgevers(organisaties) actief bij betrokken worden, rondom knelpunten en kansen voor grensoverschrijdend ondernemen.
- We willen belangrijke thema's zoals **criminaliteit, openbaar vervoer, grensarbeid en acute hulpverlening** niet loslaten, maar zoeken nog naar een passende vorm.
- Urgente thema's die uit de **ambtelijke klankbordgroep** naar voren komen, zoals sociale fraude, zullen geadresseerd worden. De manier waarop zal afhangen van het thema en de stakeholders in kwestie.
- De **website** van BENEKO dient (in alle bescheidenheid) uit te groeien tot een informatief medium.
- Een zonnige **najaarsbijeenkomst**, op een van onze aantrekkelijke buitenplaatsen, waar al de bestuurs- en raadsleden met partners en gasten uitgenodigd worden, met een presentatie/voorproefje van culturele en sportieve evenementen. En met manieren om juist de grensoverschrijdende onderlinge kennismaking te bevorderen. We zoeken sponsors en we verwelkomen aandacht van de pers!